

PERSBERICHT

30 MEI 2023

Verslag aan het federale parlement: Humanresourcesbeheer bij vier federale wetenschappelijke instellingen

Het Rekenhof heeft het personeelsbeheer onderzocht bij vier federale wetenschappelijke instellingen (FWI's): de Koninklijke Bibliotheek van België (KBR), de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België (KMSKB), het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika (KMMA) en de Koninklijke Sterrenwacht van België (KSB). Deze instellingen hangen administratief af van de POD Wetenschapsbeleid (Belspo), waarmee ze samen het federaal departement Wetenschapsbeleid vormen, en vallen onder het toezicht van de staatssecretaris voor Relance en Strategische Investerings, belast met Wetenschapsbeleid, toegevoegd aan de minister van Economie en Werk. De audit ging na hoe de HR-regelgeving en de normen op het vlak van interne beheersing van de humanresourcesprocessen worden toegepast. Het Rekenhof stelde daarbij een aantal lacunes vast op juridisch en organisatorisch vlak, die een coherent en adequaat personeelsbeleid bemoeilijken. Ook op het gebied van het personeelsbeheer stootte het Rekenhof op een aantal onvolkomenheden.

Eind 2018 werd duidelijk dat de in het regeerakkoord van 2014 ingeschreven hervorming van het departement Wetenschapsbeleid, waarbij Belspo zou worden afgeschaft en de FWI's verzelfstandigd, niet zou gerealiseerd worden. Deze situatie had er intussen wel toe geleid dat een groot aantal leidinggevende functies, zowel bij Belspo als bij de FWI's, niet of alleen ad interim werd ingevuld. Strategische en operationele normen vervaagden. De precieze opdracht van Belspo inzake ondersteuning en dienstverlening naar de FWI's toe bleef daarbij onduidelijk. Vanaf eind 2020 werd echter een nieuwe start genomen met de opmaak van een nieuw strategisch plan 2022-2024. Intussen kwam ook een voorzitter van het directiecomité aan het hoofd van Belspo en werden vijf van de zeven algemeen directeurs van de FWI's aangesteld. Het strategisch plan moet nu verder worden uitgewerkt met strategische en operationele acties voor elke FWI. Ook het organogram van het departement moet verder worden ingevuld met algemeen directeurs, operationeel directeurs en directeurs van de ondersteunende diensten van de FWI's.

Het reeds in 2020 lopende proces tot herziening van de organieke voorschriften inzake het beheer van de FWI's en de voorgenomen wijzigingen aan het statuut van het wetenschappelijke en leidinggevende personeel van de FWI's hebben nog niet geleid tot aanpassingen in de regelgeving. Het is niet duidelijk hoe ver het met deze reglementaire herzieningen staat, welke richting ze zullen uitgaan en of ze impact zullen hebben op de verdere aanstelling van leidinggevende mandaatfuncties.

Het Rekenhof stelde vast dat de HR-diensten van de FWI's onderbemand zijn, waardoor ze niet steeds in staat zijn beleidstaken uit te voeren. Met behulp van strategische personeelsplanning en op basis van een onderbouwde werklastmeting moet een permanent voldoende bezetting van de HR-diensten gegarandeerd worden.

Aangezien de FWI's aangeven dat het directoraat-generaal PersoPoint van de FOD BOSA, dat sinds juni 2019 de loonadministratie en het personeelsbeheer van de FWI's in handen heeft, niet altijd betrouwbaar functioneert, moeten de HR-diensten van de FWI's de werkzaamheden van en opdrachten aan PersoPoint controleren.

Het Rekenhof stelde nog vast dat dikwijls contractueel wordt aangeworven in gevallen waarin geen uitzonderingsgrond op de statutaire tewerkstelling voorhanden is, en dat een aantal personeelsdossiers niet alle noodzakelijke documenten bevat.

Interne communicatieproblemen binnen de FWI's moeten worden vermeden door een duidelijke besluitvorming en communicatie van de notulen van de directieraad aan het personeel. Er moet meer aandacht worden besteed aan de opleiding van het personeel. Daartoe moet, zoals reglementair vooropgesteld, per taalrol een opleidingsdirecteur met geschiktheidsbrevet worden aangesteld. Bovendien is er nood aan een betere juridische ondersteuning van de FWI's. Ook zou elke FWI reglementair moeten beschikken over een Nederlandstalige en Franstalige vertrouwenspersoon integriteit. Momenteel is er slechts één dergelijke functie voor het gehele departement.

Informatie voor de pers

Het Rekenhof controleert de openbare financiën van de federale Staat, de gemeenschappen, de gewesten en de provincies. Het draagt bij tot de verbetering van het overheidsbeheer door nuttige en betrouwbare informatie die voortvloeit uit een tegensprekelijk onderzoek, toe te zenden aan de parlementaire vergaderingen, aan de beheerders en aan de gecontroleerde diensten. Als collaterale instelling van het parlement werkt het Rekenhof onafhankelijk ten opzichte van de overheden die het controleert.

Het verslag *Humanresourcesbeheer bij vier federale wetenschappelijke instellingen - Koninklijke Bibliotheek van België, Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België, Koninklijk Museum voor Midden-Afrika, Koninklijke Sterrenwacht van België* werd aan het federale parlement bezorgd. Het verslag, de samenvatting en dit persbericht zijn beschikbaar op rekenhof.be.